

Ulvehandlingsplan

Ulvebestanden har nået sit højeste niveau i nyere tid - både i Europa og i Danmark. Ulve er flere gange blevet observeret i byområder, og det skaber utryghed. Den stigende ulvebestand skaber også store udfordringer for husdyrholdere, der oplever flere ulveangreb end tidligere. Der er brug for at opprioritere forvaltningen til den nye situation, hvor der er kommet flere ulve. Ministeriet for Grøn Trepert har over de seneste måneder arbejdet på en ulvehandlingsplan, der nu offentliggøres. Den udvider definitionen af problemulv, skaber tryghed for både borgere og husdyrholdere og gearer forvaltningen af området til den nye situation.

Indsatsområder i Ulvehandlingsplan

1. Bedre muligheder for at regulere ulve, der færdes i byområder

Ulve, der færdes i byområder trods forsøg på at skræmme dem bort, defineres fremover som problemulve. Problemulve kan reguleres i en konkret fastlagt zone uden for byen, så reguleringen kan ske på en forsvarlig måde inden for gældende jagtregler.

2. Frivillige ulveværnsgupper skal skræmme ulve væk fra byer

Der uddannes grupper af lokale frivillige, der kan bortskræmme i byområder. Grupperne kan blandt andet opsætte rævelys eller skræmme ulve væk med andre midler. Hvis det ikke virker, kan myndighederne give tilladelse til at regulere ulven til en person med jagttegn.

3. Styrket information til borgere i områder med ulve

Mere information til borgere, der bor i områder med ulve. Oplysning om, hvordan man skal forholde sig, hvis man møder en ulv og information om, hvad myndighederne gør på området. Det kommer til at ske via borgermøder, webinar og informationsmateriale.

4. Bedre muligheder for at regulere ulve, der angriber husdyr bag ulvesikre hegn

Ulve, der angriber husdyr, defineres som problemulve, efter de har angrebet husdyr bag ulvesikrede hegn én gang. Derefter kan ulve reguleres, hvis de forcerer eller forsøger at forcere et ulvesikret hegn i samme område. Det undersøges desuden, om husdyrholdere kan få bedre muligheder for at regulere ulve for at beskytte deres husdyr mod ulveangreb.

5. Minitrepert skal rådgive om bedre beskyttelse af husdyr mod ulveangreb

Minitreperten vil bestå af myndigheder, Vildtforvaltningsrådet og relevante organisationer for husdyrholdere. De skal løbende og inden udgangen af juni 2025 præsentere anbefalinger til styrket beskyttelse af husdyr i områder med ulve og bedre forvaltning af hegn og kompensation. Samtidig tilføres yderligere to ulvekonsulenter i Jylland.

6. Bedre juridiske rammer for regulering af ulvebestanden

Regeringen støtter, at ulvens beskyttelse lømpes i EU's habitatdirektiv. Det vil medføre, at der kan indføres jagt på ulven, når den er i gunstig bevaringsstatus. Ulvens bevaringsstatus i Danmark vurderes for første gang af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i sommeren 2025. Samtidig afsøges muligheder for at lave en fælles ulveforvaltning med Tyskland.

Handlingsplanen er et stort skridt på vejen, men der arbejdes videre med alle elementer. Der nedsættes et dialogforum med en række interessenter og berørte kommuner, der minimum to gange om året gør fælles status over udviklingen og de værktøjer, der er til rådighed for at håndtere situationen med flere ulve. Den nuværende forvaltningsplan vil også blive opdateret, så alle relevante elementer bliver samlet op - herunder de anbefalinger, der allerede findes fra Vildtforvaltningsrådet.

Handlingsplanen forudsætter, at der prioriteres flere midler til området. Regeringen har derfor samlet over 2025 og 2026 afsat 15 mio. kr. og tilføjet 8,5 mio. kr. ved omprioriteringer.

Uddybning af indsatsområder i handlingsplanen

1. Bedre muligheder for at regulere ulve, der færdes i byområder

---

Definition på problemulv udvides, så der er nye muligheder for at regulere ulve, der færdes i byområder. Ulve, der færdes i byområder og bidrager til utryghed, defineres fremover som problemulve – og kan dermed reguleres - i følgende tilfælde:

”Ulve, der færdes i byområder på trods af relevante og proportionale afværgeforanstaltninger (fx brug af rævelys), herunder ulve, der har befundet sig i et byområde én gang på trods af relevante og proportionale afværgeforanstaltninger.”

Når en problemulv færdes i byområder på trods af relevante og proportionale afværgeforanstaltninger, kan der fremover som udgangspunkt gives tilladelse til at regulere en ulv, der befinder sig i et konkret fastlagt område uden for byen – ud fra en formodning om, at det er den samme ulv. Vilkårene i reguleringstilladelsen fastlægges på baggrund af en konkret vurdering, hvori bl.a. viden om ulvens færden, landskabelige forhold og sikkerhedsmæssige forhold vedrørende skydning m.v. vil indgå.

Reguleringstilladelserne vil være tidsbegrænsede af hensyn til at sikre, at reguleringen kan knyttes til en konkret problemulv. Dette kan for eksempel være ca. 6 uger.

2. Frivillige ulveværnsgrupper skal skræmme ulve væk fra byer

---

Der er brug for at sætte gang i bortskræmning, så snart ulve færdes i byområder og skaber utryghed. Naturstyrelsen får derfor i samarbejde med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til opgave, hvor der er efterspørgsel, at uddanne ulveværnsgrupper af lokale frivillige, som kan rykke ud med kort varsel og skræmme ulve væk.

Trinvis eskalering ift. bortskræmning og evt. nedskydning

Som et første trin kan korpset bl.a. opsætte rævelys og skræmme ulve væk med øvrige relevante midler, når den er set første gang.

Hvis bortskræmning ikke virker, kan personer med jagttegn og våbentilladelser – som et andet og sidste trin – ansøge om at regulere problemulve uden for byen efter tilladelse fra relevante myndigheder.

Myndighederne vil løbende afsøge, om der er yderligere hensigtsmæssige bortskræmningsmetoder, som evt. ville kunne blive taget i anvendelse af ulveværnsgrupperne eller myndighederne selv.

3. Styrket information til borgere i områder med ulve

Der er igangsat en styrket informationsindsats i 2025, som skal give et klarere billede af, hvordan man som borger kan forholde sig, hvis man kommer i kontakt med en ulv. Denne styrkede indsats fortsættes i 2026.

Der afholdes flere borgermøder i kommuner med ulve samt et webinar. Der lægges op til, at borgermøderne afholdes i sommeren og efteråret 2025. Der lægges endvidere op til, at borgermøderne afholdes i kommuner med registrerede ulvevovirer (hvor ulven med kobbel har slået sig ned).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø udarbejder kommunikationsmateriale til print og nyhed på hjemmeside ift. borgeres handlemuligheder, hvis de møder ulven. Dette har til hensigt at mindske utrygheden og sørge for, at borgere ved, hvordan de skal handle i mødet med en ulv. På hjemmesiden opfordres borgere til at indsende observationer til ulveovervågningen.

4. Bedre muligheder for at for at regulere ulve, der angriber husdyr bag ulvesikre hegn

---

Definitionen på problemulve udvides, så der er bedre muligheder for at regulere ulve, der angriber husdyr bag ulvesikre hegn. Ulve, der angriber husdyr trods relevante og rimelige afværgeforanstaltninger, defineres fremover som problemulve – og kan dermed reguleres - i følgende tilfælde:

”Ulve, der har husdyr som byttedyr, og ulve, der angriber husdyr trods relevante og rimelige afværgeforanstaltninger, herunder ulve, der har angrebet husdyr bag ulvesikrede hegn én gang.”

Ved ulveangreb på husdyr bag et ulvesikret hegn, kan der – ud fra en formodning om, at det er den samme ulv - fremover som udgangspunkt gives tilladelse til at regulere en ulv, der forcerer eller forsøger at forcere et ulvesikret hegn inden for en vis zone fra angrebet. Zonen fastlægges på baggrund af en konkret vurdering, hvori bl.a. viden om tidligere angreb i området, husdyrhold i området, ulvebestandens tæthed, etablerede revir i området (dvs. det område, som et ulvekobbel bruger som deres territorium) vil indgå.

Reguleringsstilladelserne vil være tidsbegrænsede af hensyn til at sikre, at reguleringen kan knyttes til en konkret problemulv. Dette kan for eksempel være ca. 6 uger.

Dansk nødværge

Husdyrholdere kan allerede i dag i medfør af nødværgebestemmelsen i straffeloven straffrit regulere en ulv, under visse betingelser. Ved nødværge forstås, at en handling som i udgangspunktet er strafbar, kan foretages straffrit, hvis en række betingelser er opfyldt. Nødværge er reguleret i straffelovens § 13. Det er dog en restriktiv bestemmelse, der kun kan anvendes undtagelsesvist. Det er domstolene, der afgør, om man har handlet i nødværge og dermed er straffri.

Undersøgelse af en mulig dansk ordning

Der igangsættes en undersøgelse af, om der – inspireret af den svenske ordning - kan indføres en lignende ordning i Danmark, hvorefter danske husdyrholdere kan få bedre muligheder for at regulere ulve for at beskytte deres husdyr. Det vil skulle ske via lovgivning. En ordning vil skulle tilpasses danske forhold.

5. Minitrepart skal rådgive om bedre beskyttelse af husdyr mod ulveangreb

---

Der nedsættes en hurtigarbejdende minitrepart, som skal rådgive om praksis, der er håndterbar for husdyravlerne, administrativ enkelt og som samtidig giver en tilfredsstillende sikkerhed for, at hegnet er i stand til at afværge angreb fra ulve.

Minitreparten vil bestå af myndigheder, Vildtforvaltningsrådet samt relevante husdyrholder-organisationer (f.eks. Dansk Fåreavl) og vil løbende kunne komme med anbefalinger. Minitreparten skal senest inden udgangen af juni 2025 præsentere deres endelige anbefalinger for ministeren for grøn trepart. Arbejdet ledes af Vildtforvaltningsrådets formand. Styrelsen for Grøn Arealomlægning sekretariatsbetjener minitreparten.

6. Bedre juridiske rammer for regulering af ulvebestanden

Ulven er fredet i EU's habitatdirektiv, hvorfor jagt på ulve er forbudt. Regeringen arbejder for at øge Danmarks muligheder for at regulere ulvebestanden.

Før det bliver muligt at regulere bestanden af ulve i Danmark, skal ulvens beskyttelse i habitatdirektivet lempes, og ulven skal opnå såkaldt gunstig bevaringsstatus, hvilket indebærer, at bestanden kan opretholde sig selv på lang sigt.

Lempelse af ulvens beskyttelse

Regeringen arbejder for, at ulvens beskyttelse i habitatdirektivet ændres fra "strengt beskyttet" til "beskyttet". Det vil medføre, at man kan indføre kvotejagt på ulven, hvis ulven opnår såkaldt gunstig bevaringsstatus i Danmark, og under forudsætning af at den gunstige bevaringsstatus fortsat opretholdes ved indførelse af jagt. EU-Kommissionen fremsatte forslag om en sådan lempelse i marts, og den forventes vedtaget inden for de kommende måneder.

Vurdering af ulvens bevaringsstatus

Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at opnå og opretholde gunstig bevaringsstatus for ulven. Ulvens bevaringsstatus i Danmark vurderes første gang i juli 2025. Vurderingen bygger på faglige vurderinger af ulvens antal, udbredelse, levesteder og fremtidsudsigter. Den nationale ulveovervågning udgav i marts notatet *Antallet af ulve i Danmark*, som anvender en ny opgørelsesmetode. Den 7. maj

afholdes en teknisk gennemgang af notatet, hvor forskerne bag forklarer konsekvenserne af den nye opgørelsesmetode til Folketingets partier.

Samarbejde med Tyskland om fælles forvaltning

Habitatdirektivet giver mulighed for, at man i forbindelse med bestandsregulering kan lave en fælles forvaltning af ulven med nabolande. Derfor vil Ministeriet for Grøn Trepert gå i dialog med de tyske myndigheder for at afsøge mulighed for at indføre en fælles forvaltning af ulven på tværs af grænsen.

Økonomi og samarbejde

Handlingsplanen forudsætter, at der prioriteres flere midler til området. Regeringen har derfor samlet afsat 15 mio. kr. i 2025 og 2026, og Ministeriet for Grøn Trepert har tilføjet yderligere 8,5 mio. kr. ved omprioriteringer.

Der nedsættes et dialogforum med en række interessenter og berørte kommune, der minimum to gange om året gør fælles status over udviklingen og de værktøjer, der er til rådighed for at håndtere situationen med flere ulve.